

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Красимира Иванова Лиджи,
Институт по животновъдни науки – Костинброд

Член на Научно жури по конкурс за академичната длъжност
„Доцент“ в професионално направление 6.3. Животновъдство,
научна специалност „Говедовъдство и биволовъдство“,
обявен в ДВ бр.36 от 27.04.2018 г. от ИПЖЗ Троян,
съгласно Заповед № НП-07-40/05.07.2018 г.

По обявения в ДВ бр. 36 от 27.04.2018 г. конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление 6.3. Животновъдство, научна специалност „Говедовъдство и биволовъдство“ документи са представени от един кандидат - гл. ас. д-р Димитър Георгиев Гаджев от НЦЖЗ-Смолян.

Кратко описание на кандидата

От завършване на Тракийския университет – Стара Загора през 1983 г. до настоящия момент, доктор Гаджев е научен работник в НЦЖЗ Смолян. Последователно преминава през степените на научен сътрудник, като от 1999 г. до момента е главен асистент. През 2005 г. защитава докторска дисертация на тема „Състояние и насоки на селекцията на Българското Родопско говедо“, по научната специалност „Говедовъдство и биволовъдство“, шифър 04.02.06.

Гл. ас. д-р Димитър Георгиев Гаджев е изготвил и представил всички необходими документи за участие в конкурса, съгласно изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за приложението му.

Научно-изследователска и публикационна дейност

От представените материали по обявения конкурс е видно, че д-р Димитър Гаджев има общо 34 научни статии. Обект на настоящата рецензия са 29 публикации, от които кандидатът с 5 е участвал в конкурса за заемане на длъжност „главен асистент“, където те не са рецензирани и по Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България, участват в конкурса за заемане на следващата академична длъжност.

От научната продукция три публикации (№№ 3, 4 и 5) повтарят част от изследванията на дисертационния му труд и не подлежат на рецензиране.

От представените научни статии 2 са в областта на пчели и кучета. Признавам научната му работа в тези публикации, които водят до конкретни ползи за развитието на животновъдството в България, но няма да ги рецензирам, тъй като целите на изследване в тях не са по научната специалност „Говедовъдство и биволовство“, за която кандидатът участва по обявения конкурс.

От представените 29 научни публикации: 8 са отпечатани в „Journal of Mountain Agriculture on the Balkans“ (в т.ч. 1 под печат); 10 в списание „Животновъдни науки“, 3 в списание „Индустриални технологии“, 1 в списание „Генетика и селекция“ и 7 в сборници-трудове от Международни конференции. Доктор Гаджев няма написани самостоятелно публикации, на 9 е първи, а на 8 е втори автор.

От публикуваните научни статии, обект на цитиране са 8, които са цитирани 9 пъти, в т.ч. 1 в българско научно списание с IF-0,169. Останалите 7 са цитирани в 2 статии в списание „Животновъдни науки“ и 6 пъти в 2 монографии. Дисертацията на кандидата е цитирана 5 пъти – 2 пъти в сборник доклади от международни конференции, 1 път в докторска дисертация и 2 пъти в монографии. Селекционната програма за Българското родопско говедо е цитирана в международно списание с IF-1,059.

Главен асистент д-р Димитър Георгиев Гаджев е участвал в научните колективи на общо 9 проекта финансирани от НЦАН и Селскостопанска Академия, като на 2 от тях е ръководител. Това представя кандидата, като активно участващ в научно-изследователската работа, както на научното звено в което работи, така и в колективи от други институти (Институт по криобиология и хранителни технологии).

Значимост на приносите за науката и практиката

Приносите от изследователската дейност на гл. ас. д-р Димитър Гаджев са с научно-приложен характер. Те са основно в областта на генетиката и селекцията в говедовъдството. След защита на докторската си дисертация продължава работата си по изследване на породата БРГ. Извършена е обширна характеристика на млечната продуктивност на породата. Оценени са влиянието на генетични и негенетични фактори върху възрастовата динамика на продуктивния период (№№ 17, 19, 22, 23, и 28). Извършени са опити за обвързване на продуктивните показатели с репродуктивните признаци на кравите (№ 18). Подобни опити са правени и с породата Родопско късорого говедо (№№ 6, 33).

Направена е оценка на развъдния мениджмънт, като елемент на направляване на селекционния процес при Българско родопско говедо (№№ 29,30).

На основата на кръвно-тестови изследвания се търси възможност за натрупване на база данни за генетична характеристика на породни групи говеда по някои биохимични качествени и количествени показатели (№№ 14,15). Установено е, че породата Родопско подобро говедо се характеризира с най-голямо генетично разнообразие. Съществуват статистически достоверни различия в съдържанието на общ белтък, общи липиди и албумин при животните от изследваните породни групи. Полиморфизмът и генното равновесие могат да се използват, като показател за хода на породообразователния процес и насоката на изменение на популацията (№16).

Проведените проучвания в района на Родопите, имащи отношение към „качеството“ на произведената продукцията и производство на „здравословни“ храни с нисък рисков фактор за човешкото здраве, допринасят за натрупване на значителна база данни. Установени са изменения във физикохимични и микробиологични характеристики на сурово мляко от крави и овце при прехода от оборно към пасищно отглеждане и изменения в макро- и микроелементния му състав (№№ 8, 9, 10, 12, 13). Установено е, че през периода май-юли микробиологични показатели са в хигиенните норми, което е предпоставка за високото качество на млякото и последващата му преработка в млечни продукти. Отглеждането на крави и овце в условията на свободна паша влияе положително върху качествените показатели на млечната мазнина. Установено е завишаване съдържанието на биологично активните и антиканцерогенни субстанции - CLA, олеинова и ваксенова киселина, омега-3 и омега-6 - произведените млека имат нисък рисков фактор за човешкото здраве (№№ 7, 31, 32, 34). Проучени са и съдържанието на транс мастните киселини, биологично активните и антиканцерогенни компоненти в кравето мляко и в техните продукти – кисели млека, краве масло и сирене (№№ 11, 25, 26 и 27).

При високопланински условия в района на Родопите са установени възможностите за алтернативни източници на протеин в дажбите и значително поевтиняване на храненето на крави и овце чрез заместване на комбинирания фураж със сух спиртоварен остатък от пшеница или предкиситбено третиране на ливадна тимотейка с карбамид (№№ 20,21, 24).

Преподавателска и експертна дейност

Д-р Гаджев участва в колективи за разработване на Наръчник по животновъдство за обучение на студенти и Селекционна програма „Българско Родопско говедо“. Кандидатът споделя и разпространява своя опит и знания в областта на говедовъдството в практиката. Водил е лекции и упражнения като лектор към НССЗ с цел трансфер на научни знания в практиката. Участва в работни групи към МЗХ, разработва модули за изграждане на фамилни ферми за отглеждане на крави. Има сключени договори за извършване на консултантски услуги, оказване на методична помощ относно селекция, хранене, развъждане с животни от породата БРГ, Джерсей и РКГ.

Членство в научни и професионални организации

Кандидатът е бил член на УС на ОСЖЗ Смолян за период от 10 години. Член е на Научния съвет за усъвършенстване на породата Българско родопско говедо. Активен член е на научната организация към Съюза на учените в България – клон Смолян.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Оценявам ПОЛОЖИТЕЛНО научната дейност и кариерното израстване на гл. ас. д-р Димитър Георгиев Гаджев, които отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за приложението му. На основание на изложеното, давам положителна оценка на цялостната научна и експертна дейност, на професионалния му опит, подготовката и реализирането на научни проекти. Считам, че кандидата по конкурса е изпълнил изискванията за присъждане на академичната длъжност „Доцент“.

Позволявам си да предложа на членовете на почитаемото Научно жури да гласуват положително **Димитър Георгиев Гаджев** да бъде избран за „Доцент“ по научната специалност „Говедовъдство и биволовъдство“.

Дата: 17.09.2018 г.

гр. Костинброд

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:.....

(доц. д-р Кр. Лиджи)